

de fleste Lande en Præsident, men dette Præsidentskab har ganske vist i de moderne kapitalistiske Lande antaget en Form, som vi ingenlunde sympatiserer med. Da Grundtrækkene i vort Forfatningsforslag kom frem i Pressen, hævdede man straks i et konservativt Blad, at man kan ikke saadan uden videre efterligne, hvad der findes i Udlandet, f. Eks. i Svejts, man maatte huske, at Svejts er en Forbundsstat. Det kommer slet ikke den Ting ved. Fordi Svejts er en Forbundsstat, kan dets Forfatning udmærket være af en saadan Art, at den netop egner sig overmaade godt til vort lille, jævne Arbejder-, Bonde- og Borgerland. Vi har tillempet dette System efter vore særlige Forhold. Vi har ikke uden videre plagieret visse store moderne Republikker, hverken Frankrig eller de Forenede Stater i Nordamerika med deres Præsidentskabsinstitution, som aldeles ikke tiltaler os. Derimod tiltaler Svejts' System os ganske anderledes. Vi tror netop, at Svejts med hele sin sociale Struktur, med hele sin Historie er et langt bedre Forbillede for vort lille, jævne Arbejder-, Bonde- og Borgerland end den store kapitalistiske og militaristiske Republik med den direkte valgte amerikanske Præsident. Ja, direkte vælges han jo i øvrigt ikke, han skal vælges indirekte, men det er i Praksis blevet til direkte Valg, idet Valgmændene kun vælges med det bestemte Formaal at vælge den Mand, som i Forvejen er blevet udpeget af de politiske Partier. Hele dette System med en saaledes valgt Præsident, med en saadan Magtfuldkommenhed, som den amerikanske Præsident har med Ret til og Magt til at udnævne et Ministerium eller rettere enkelte Mænd, som er hans Ministre, et System, der i øvrigt ikke er parlamentarisk i moderne engelsk Forstand, men er stærkt monarkisk i sit Tilsnit og i et givet Øjeblik meget nemt kunde slaa over i Cæsarisme, tiltaler os ikke.

Heller ikke den franske Præsidentskabsinstitution i dens nuværende Form tiltaler os. Den franske republikanske Forfatning blev for øvrigt ogsaa til i Midten af 70'erne, paa en Tid, da Deputeretkamret overvejende var monarkisk sindet, og da man kun undgik at vende tilbage til Monarkiet, fordi der var saa mange monarkiske Retninger, at de ikke kunde enes. Vi foreslaar ganske ligetil, at den Regering, den Administration, der vælges af Rigsdagen, vælger sin Formand, og denne Formand er Landets Præsident, der repræsenterer det indadtil og udadtil. Han vælges for et Aar. Saadan gaar det ogsaa

i Svejts. Der er ikke mange i Udlandet, der ved, hvem der i Øjeblikket er Svejts' Præsident, og det har heller ikke meget at sige, han har ingen særlig Magtfuldkommenhed. Hvert Nytaar vælges en ny Mand — man kan ikke der genvælge; vi mener imidlertid, Genvalg kan være berettiget — det ene Aar hedder han Schulze, det næste Aar maaske Müller. Han sidder for en meget beskeden Gage, jeg husker ikke, hvad den i Øjeblikket er, for nogle Aar siden var den 18 000 Francs. Det er altsaa, hvad Svejts mener at behøve af ofre paa sin øverste Embedsmand; det er er godt demokratisk Forbillede, som jeg mener, vi godt kan være bekendte at efterligne i vort lille demokratiske Land; jeg tror, at disse Millionbudgetter til Landets Overhoved ikke egner sig for et jævnt lille Land som vort — nu er der jo endda Tale om en Forhøjelse.

Nu vil man maaske sige: Ja, men der kunde jo komme Situationer, hvor Regeringen, Ministeriet, Administrationen, hvad man vil kalde det, kunde komme i en saadan Uoverensstemmelse med Rigsdagen eller med Folketstemningen, at et Skifte kunde være ønskeligt. Vi kender det i og for sig ikke i vor kommunale Forfatning, og vor Statsforfatning her er skaaret efter den Læst, vi kender fra vort kommunale Liv. I København vælges Magistraten af Borgerrepræsentationen, endda efter Forholdstalsvalg. Det samme er for øvrigt Tilfældet i Svejts. Vi har ikke villet foreslaa det her, vi har ment, at Grundloven kunde nøjes med at bestemme, at Formen, Fremgangsmaaden ved Valget skal fastslaaes ved Ministeriets Forretningsorden, som skal godkendes af Rigsdagen. Der kan altid være delte Meninger om disse Enkeltheder, dem maa enhver Tid indrette efter sit Behov. I Svejts vælger man Ministeriet efter Forholdstal, og dermed hænger det ogsaa sammen, at der ikke kendes Ministerkriser, idet hver Gruppe, hver Retning faar sine Repræsentanter indenfor Administrationen. Det samme er jo Tilfældet i Københavns Magistrat. Det er tvivlsomt, om det vilde være rigtigt, i alt Fald foreløbig, her i Landet. Der kunde tænkes Situationer, hvor ogsaa en saadan for Aaremaal valgt Regering kom i Modsætning til Rigsdagen og Befolkningen, hvad der kunde gøre et Skifte ønskeligt. Vi aabner en Ventil herfor ved Bestemmelsen om, at Rigsdagen kan beslutte sin egen Opløsning. Regeringen kan altsaa ikke opløse Rigsdagen; det vilde ogsaa være ganske utænkeligt i det Forfatnings-